

САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ

Хөвсгөл аймгийн Цэцэрлэг сумын эрүүл мэндийн төвийн 2021 оны санхүүгийн тайлан,
төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайлан

Аудитын код: ХӨА-2022/163/НА-СТА-ТШЗ

Цахим хуудас:

www.audit.mn

Хөвсгөл аймаг

Мөрөн сум

2022 он

Хөвсгөл аймаг дахь Төрийн аудитын газрын дарга,

тэргүүлэх аудитор: А.Эрдэнэбаатар

Утас: 88883317 Цахим хаяг: erdenebaatara@audit.gov.mn

Аудитын менежер: Э.Бат-Эрдэнэ

Утас: 88090438 Цахим хаяг: baterdenee@audit.gov.mn

Ахлах аудитор: Б.Давааням

Утас: 99089114 Цахим хаяг: davaanyamb.audit.gov.mn

Төгс суурь стандарт Аудит ХХК-ийн

Ерөнхий захирал: Т.Батсайхан

Утас: 99010760 Цахим хаяг: tcc.audit.mn@gmail.com

Аудитын менежер: Г.Оюунгэрэл

Утас: 77551229 Цахим хаяг: tcc.audit.mn@gmail.com

Ахлах аудитор: Д.Алтайбаяр

Утас: 77551229 Цахим хаяг: tcc.audit.mn@gmail.com

Энэхүү аудитын тайлантай холбоотой нэмэлт мэдээллийг дээрх хаягаар авна уу.

Агуулга

1.Аудитын санал дүгнэлт.....	3
2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл	4
2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан	4
2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан	4
2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан	6
2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	6
2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан	8
2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	9
3. Аудитын тайлан.....	10
3.1 Ерөнхий зүйл	10
3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт	11
3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал.....	12
3.4 Материаллаг байдал.....	12
3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга	12
3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв	13
3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг.....	14
3.8 Аудитын гол асуудал.....	14
3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал	14
3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт	14
3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт.....	15
3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал	15
4. Аудитын илрүүлэлт.....	15
4.1 Залруулсан алдаа	15
4.2 Төлбөрийн акт	15
4.3 Албан шаардлага	15
4.4 Зөвлөмж.....	15
5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл.....	17

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого зохицуулалтын газар
ИТХ	Иргэдийн төлөөлөгчдийн хурал
ЭМЯ	Эрүүл мэндийн яам

**ХӨВСГӨЛ АЙМАГ ДАХЬ
ТӨРИЙН АУДИТЫН ГАЗАР**

АЗДТГ-ын байр, А корпус 3 давхар,
Мөрөн сум, Хөвсгөл аймаг, 67120
Утас/факс: 7038 3793, Цахим шуудан: khuvsgul@audit.gov.mn
Цахим хуудас: www.audit.mn

2022.02.25 № 01/124
танай _____-ны № _____-Т

ХӨВСГӨЛ АЙМГИЙН ЦЭЦЭРЛЭГ
СУМЫН ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ТӨВИЙН
ДАРГА Б.СОЛОНГО ТАНАА

Зөрчилгүй дүгнэлт

Төрийн аудитын тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.3.1, 8 дугаар зүйлийн 8.1, 8.4, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Хөвсгөл аймгийн Цэцэрлэг сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээний тайлан, тодруулгууд болон төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Хөвсгөл аймгийн Цэцэрлэг сумын Эрүүл мэндийн төвийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартад нийцүүлэн бүх материаллаг зүйлсийн хувьд үнэн зөв толилуулсан байна.

Дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын олон улсын стандарт, түүнд нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан журам, зааврын дагуу гүйцэтгэж, шалгагдагч этгээдээс хараат бус, аудиторын ёс зүйн үүрэг хариуцлагыг биелүүлж ажилласан. Бидний цуглуулсан хангалттай бөгөөд зохистой нотолгоо нь дүгнэлт өгөх үндэслэл болно.

Санхүүгийн тайланд төсвийн захирагчийн хүлээх үүрэг, хариуцлага

Төсвийн захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандартын дагуу үнэн зөв бэлтгэж толилуулах үүрэгтэй.

Санхүүгийн тайланг залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийлэлгүй бэлтгэхэд шаардлагатай гэж үзсэн дотоод хяналтыг тодорхойлж, хэрэгжүүлэх үүрэг хариуцлага хүлээнэ.

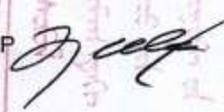
Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг, хариуцлага

Төрийн аудитын байгууллага залилан эсвэл алдааны улмаас үүсэх материаллаг буруу илэрхийллээс санхүүгийн тайлан бүхэлдээ ангид эсэх талаарх үндэслэлтэй баталгаажуулалт олж авах, дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргах зорилготой.

Үндэслэлтэй баталгаажуулалт гэдэг нь дээд түвшний баталгаа боловч материаллаг буруу илэрхийлэл байгаа тохиолдолд АДБОУС-ын дагуу хийсэн аудитаар бүгдийг илрүүлнэ гэсэн баталгаа биш юм.

Буруу илэрхийлэл нь залилан эсвэл алдаанаас үүсэж болох бөгөөд дангаараа эсвэл нийлээд уг санхүүгийн тайланд үндэслэн гаргах хэрэглэгчдийн эдийн засгийн шийдвэрт нөлөөлөх үндэслэлтэй байвал материаллаг гэж үздэг.

ДАРГА, ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

А.ЭРДЭНЭБААТАР

2.Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл

2.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	75,651,168.05	181,547,079.11
33	АВЛАГА	00.00	66,512,047.00
33200	Төлбөртэй үйлчилгээний авлага	00.00	47,923,100.00
335	Бусад авлага	00.00	18,588,947.00
3351	Байгууллагаас авах авлага	00.00	18,588,947.00
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	75,651,168.05	115,035,032.11
351	Түүхий эд материал	28,356,241.22	63,862,173.78
35110	Тусгай зориулалттай материал	9,082,333.10	22,758,847.80
35130	Эм боох материал	19,273,908.12	41,103,325.98
354	Хангамжийн материал	44,444,926.83	48,322,858.33
35410	Бичиг хэргийн материал	4,177,600.00	3,623,960.00
35420	Аж ахуйн материал	10,148,425.00	4,740,999.00
35450	Барилгын засварын материал	287,000.00	1,492,000.00
35460	Хүнсний материал	2,313,400.00	4,125,997.50
35470	Бусад хангамжийн материал	27,518,501.83	34,339,901.83
35600	Мал амьтад	2,850,000.00	2,850,000.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	467,364,991.05	517,132,290.34
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	467,364,991.05	517,132,290.34
392	Биет хөрөнгө	433,764,991.05	497,597,290.34
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	360,677,516.00	327,225,476.00
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	-32,558,030.87	-45,793,807.36
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	41,743,792.00	61,743,792.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	-6,915,321.48	-16,093,620.18
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	106,469,955.00	169,764,531.00
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	-61,639,902.92	-46,171,802.82
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	40,373,627.00	56,843,227.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	-14,386,643.68	-9,920,505.30
393	Биет бус хөрөнгө	33,600,000.00	19,535,000.00
39301	Програм хангамж	15,825,000.00	935,000.00
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	-825,000.00	00.00
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	18,600,000.00	18,600,000.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН III=I+II	543,016,159.10	698,679,369.45
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	543,016,159.10	698,679,369.45
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	543,016,159.10	698,679,369.45
511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/ орон нутгийн сан	889,082,412.08	889,082,412.08
51101	Өмч: - төрийн	889,082,412.08	889,082,412.08
512	Хуримтлагдсан үр дүн	-615,494,827.76	-426,379,577.41
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	-615,494,827.76	-582,042,787.76
51220	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	155,663,210.35
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	269,428,574.78	235,976,534.78
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН VI=IV+V	543,016,159.10	698,679,369.45

2.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	656,578,836.09	1,481,025,172.10
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	600,867,736.09	1,103,888,902.10
120	Нийтлэг татварын бус орлого	125,900,116.09	486,164,162.10
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	125,900,116.09	00.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	125,900,116.09	00.00

122	Тусламжийн орлого	45,886,720.00	36,567,540.00
122001	Хандив тусламж /дотоод/	45,886,720.00	36,567,540.00
123	Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	429,080,900.00	581,157,200.00
123001	Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн орлого	429,080,900.00	581,157,200.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	55,711,100.00	377,136,270.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	6,415,100.00	317,937,270.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	105,400.00	5,297,100.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	5,409,700.00	68,721,170.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	900,000.00	3,564,000.00
131107	Эрүүл мэндийн даатгалын санхүүжилт нэмэлт орлого	00.00	240,355,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	49,296,000.00	59,199,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	49,296,000.00	59,199,000.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	589,375,358.79	1,280,529,203.42
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	589,375,358.79	1,280,529,203.42
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	589,182,138.79	1,232,129,203.42
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	352,557,014.00	546,127,187.00
210101	Үндсэн цалин	352,305,014.00	538,377,187.00
210104	Урамшуулал	252,000.00	7,750,000.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	47,051,500.00	67,774,385.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	33,110,300.00	50,539,946.64
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,485,300.00	4,364,258.96
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,788,200.00	3,491,405.97
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	697,100.00	852,616.68
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,970,600.00	8,526,156.76
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	43,796,000.00	59,303,300.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,158,445.00	3,289,158.00
210302	Түлш, халаалт	35,189,855.00	50,626,763.00
210303	Цэвэр, бохир ус	5,447,700.00	5,387,379.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	36,367,243.00	51,664,221.00
210401	Бичиг хэрэг	2,174,860.00	2,833,206.00
210402	Тээвэр, шатахуун	27,254,946.00	39,839,670.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,384,900.00	2,840,000.00
210404	Ном, хэвлэл	00.00	139,487.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	33,200.00	918,780.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	2,734,749.00	5,093,078.00
210409	Түлш шатахуун, тээврийн хөлс, сэлбэг хэрэгсэлд төлсөн /ТӨҮГ/	1,784,588.00	00.00
2105	Нормативт зардал	56,431,972.57	439,048,587.04
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	48,327,955.57	427,709,117.84
210502	Хоол, хүнс	8,104,017.00	11,214,469.20
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	00.00	125,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	9,645,150.00	10,644,250.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	416,650.00	4,733,500.00
210604	Урсгал засвар	9,228,500.00	5,910,750.00
2107	Томилолт, зочны зардал	443,700.00	1,294,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	443,700.00	1,294,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	3,319,941.00	4,182,602.00

210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	1,060,186.00	521,400.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	400,000.00	550,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	00.00	169,500.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	50,000.00	90,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	30,000.00	00.00
210807	Газрын төлбөр	60,000.00	303,168.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	1,719,755.00	2,548,534.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	39,569,618.22	52,090,671.38
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,987,800.00	4,912,713.00
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	37,581,818.22	47,177,958.38
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	193,220.00	48,400,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	00.00	48,400,000.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	00.00	48,200,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	00.00	200,000.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	193,220.00	00.00
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	193,220.00	00.00
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	67,203,477.30	200,495,968.68
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	10,387,166.59	44,832,758.33
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	10,387,166.59	44,832,758.33
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	-10,387,166.59	-44,832,758.33
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	56,816,310.71	155,663,210.35

2.3 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

/төгрөг/

Код	Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооний нийт дүн
C08	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	889,082,412.08	-615,494,827.76	543,016,159.10
D01	2020 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	889,082,412.08	-615,494,827.76	543,016,159.10
D02	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	00.00	33,452,040.00	33,452,040.00
D03	Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	889,082,412.08	-582,042,787.76	576,468,199.10
D04	Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	00.00	00.00	-33,452,040.00
D08	Тайлант үеийн үр дүн	00.00	155,663,210.35	155,663,210.35
D09	2021 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	889,082,412.08	-426,379,577.41	698,679,369.45

2.4 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

/төгрөг/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	530,678,720.00	946,937,910.00
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	474,967,620.00	617,724,740.00
122	Тусламжийн орлого	45,886,720.00	36,567,540.00
122001	Хандив тусламж /дотоод/	45,886,720.00	36,567,540.00
123	Улсын төсөв орон нутгийн төсөв хоорондын шилжүүлэг	429,080,900.00	581,157,200.00
123001	Тусгай зориулалтын шилжүүлгийн орлого	429,080,900.00	581,157,200.00
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	55,711,100.00	329,213,170.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	6,415,100.00	270,014,170.00

131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	105,400.00	5,297,100.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	5,409,700.00	68,721,170.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	900,000.00	3,564,000.00
1320	Орон нутгийн төсвөөс санхүүжих	49,296,000.00	59,199,000.00
132001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт /орон нутгийн төсөвт байгууллага/	49,296,000.00	59,199,000.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	530,678,720.00	946,937,910.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	530,678,720.00	946,937,910.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	530,485,500.00	898,537,910.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	348,781,400.00	546,127,187.00
210101	Үндсэн цалин	248,389,400.00	437,857,459.00
210102	Нэмэгдэл	74,696,500.00	63,299,620.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	7,308,100.00	8,269,200.00
210104	Урамшуулал	18,387,400.00	31,029,338.00
210105	Гэрээт ажлын хөлс	00.00	5,671,570.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	47,051,500.00	67,774,385.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	33,110,300.00	50,377,885.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	3,485,300.00	4,349,100.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	2,788,200.00	3,479,300.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	697,100.00	869,800.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	6,970,600.00	8,698,300.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	43,796,000.00	59,303,300.00
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,158,445.00	3,289,158.00
210302	Түлш, халаалт	35,189,855.00	50,626,763.00
210303	Цэвэр, бохир ус	5,447,700.00	5,387,379.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	36,869,700.00	51,936,747.00
210401	Бичиг хэрэг	2,415,100.00	3,240,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	29,285,200.00	39,839,670.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,384,900.00	2,840,000.00
210404	Ном, хэвлэл	00.00	139,487.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	984,500.00	785,000.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	1,800,000.00	5,092,590.00
2105	Нормативт зардал	32,519,400.00	131,657,223.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	22,799,400.00	120,396,878.00
210502	Хоол, хүнс	7,720,000.00	8,622,345.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	2,000,000.00	2,638,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	9,500,000.00	28,057,000.00
210602	Тавилга	00.00	18,777,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	4,000,000.00	2,200,000.00
210604	Урсгал засвар	5,500,000.00	7,080,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	443,700.00	1,294,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	443,700.00	1,294,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	6,845,400.00	2,715,968.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	4,805,400.00	521,400.00
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	400,000.00	550,000.00
210803	Даатгалын үйлчилгээ	00.00	169,500.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	50,000.00	90,000.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	30,000.00	00.00
210807	Газрын төлбөр	60,000.00	303,168.00

210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	1,500,000.00	1,081,900.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	4,678,400.00	9,672,100.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	4,678,400.00	9,672,100.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	193,220.00	48,400,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	00.00	48,400,000.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	00.00	48,200,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	00.00	200,000.00
2135	Төсвийн захирагчдаас олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	193,220.00	00.00
213503	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	193,220.00	00.00

2.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны		Зөрүү	Хувь
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл		
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл				
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	685,965,400.0	676,923,740.0	9,041,660.0	98.7
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	685,965,400.0	676,923,740.0	9,041,660.0	98.7
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	685,965,400.0	676,923,740.0	9,041,660.0	98.7
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	434,914,200.0	434,914,200.0	00.0	100.0
210101	Үндсэн цалин	334,337,500.0	334,394,472.0	-56,972.0	100.0
210102	Нэмэгдэл	63,300,000.0	63,299,620.0	380.0	100.0
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	8,960,000.0	8,269,200.0	690,800.0	92.3
210104	Урамшуулал	20,703,600.0	23,279,338.0	-2,575,738.0	112.4
210105	Гэрээт ажлын хөлс	7,613,100.0	5,671,570.0	1,941,530.0	74.5
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	58,713,400.0	58,713,400.0	00.0	100.0
210201	Тэтгэврийн даатгал	41,316,900.0	41,316,900.0	00.0	100.0
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,349,100.0	4,349,100.0	00.0	100.0
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	3,479,300.0	3,479,300.0	00.0	100.0
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	869,800.0	869,800.0	00.0	100.0
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	8,698,300.0	8,698,300.0	00.0	100.0
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	58,999,000.0	58,999,000.0	00.0	100.0
210301	Гэрэл, цахилгаан	3,300,000.0	3,289,158.0	10,842.0	99.7
210302	Түлш, халаалт	50,251,300.0	50,322,463.0	-71,163.0	100.1
210303	Цэвэр, бохир ус	5,447,700.0	5,387,379.0	60,321.0	98.9
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	50,488,800.0	48,820,177.0	1,668,623.0	96.7
210401	Бичиг хэрэг	3,000,000.0	3,000,000.0	00.0	100.0
210402	Тээвэр, шатахуун	38,299,000.0	36,963,100.0	1,335,900.0	96.5
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	2,940,200.0	2,840,000.0	100,200.0	96.6
210404	Ном, хэвлэл	150,000.0	139,487.0	10,513.0	93.0
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	785,000.0	785,000.0	00.0	100.0
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	5,314,600.0	5,092,590.0	222,010.0	95.8
2105	Норматив зардал	40,650,000.0	37,647,995.0	3,002,005.0	92.6

210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	28,600,000.0	28,025,650.0	574,350.0	98.0
210502	Хоол, хүнс	9,000,000.0	8,622,345.0	377,655.0	95.8
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	3,050,000.0	1,000,000.0	2,050,000.0	32.8
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	28,600,000.0	27,077,000.0	1,523,000.0	94.7
210602	Тавилга	20,000,000.0	18,777,000.0	1,223,000.0	93.9
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	2,500,000.0	2,200,000.0	300,000.0	88.0
210604	Урсгал засвар	6,100,000.0	6,100,000.0	00.0	100.0
2107	Томилолт, зочны зардал	1,140,000.0	500,000.0	640,000.0	43.9
210702	Дотоод албан томилолт	1,140,000.0	500,000.0	640,000.0	43.9
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	3,960,000.0	2,524,568.0	1,435,432.0	63.8
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	850,000.0	330,000.0	520,000.0	38.8
210802	Аудит, баталгаажуулалт, зэрэглэл тогтоох	550,000.0	550,000.0	00.0	100.0
210803	Даатгалын үйлчилгээ	400,000.0	169,500.0	230,500.0	42.4
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	90,000.0	90,000.0	00.0	100.0
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	60,000.0	00.0	60,000.0	00.0
210807	Газрын төлбөр	510,000.0	303,168.0	206,832.0	59.4
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	1,500,000.0	1,081,900.0	418,100.0	72.1
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	8,500,000.0	7,727,400.0	772,600.0	90.9
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	8,500,000.0	7,727,400.0	772,600.0	90.9
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	685,965,400.0	676,923,740.0	9,041,660.0	98.7
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	581,157,200.0	581,157,200.0	00.0	100.0
1320	ОРОН НУТГИЙН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	59,199,000.0	59,199,000.0	00.0	100.0
132001	Орон нутгийн төсвөөс	59,199,000.0	59,199,000.0	00.0	100.0
122	ТУСЛАМЖИЙН ЭХ ҮҮСВЭРЭЭС САНХҮҮЖИХ	45,609,200.00	36,567,540.00	9,041,660.0	80.2
122001	Хандив тусламж /дотоод/	45,609,200.00	36,567,540.00	9,041,660.0	80.2
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	29.00	29.00	00.0	
620001	Удирдах ажилтан	01.00	01.00	00.0	
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	23.00	23.00	00.0	100.0
620003	Үйлчлэх ажилтан	06.00	06.00	00.0	

2.6 Аудит хийсэн нэмэлт төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Дансны код	Үзүүлэлт	Гүйцэтгэл /төгрөг/
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	270,014,170.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	270,014,170.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	221,614,170.00
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	111,212,987.00
210101	Үндсэн цалин	103,462,987.00
210104	Урамшуулал	7,750,000.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	9,060,985.00

210201	Тэтгэврийн даатгал	9,060,985.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	304,300.00
210302	Түлш, халаалт	304,300.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	3,116,570.00
210401	Бичиг хэрэг	240,000.00
210402	Тээвэр, шатахуун	2,876,570.00
2105	Норматив зардал	94,009,228.00
210501	Эм, бэлдмэл, эмнэлгийн хэрэгсэл	92,371,228.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	1,638,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	980,000.00
210604	Урсгал засвар	980,000.00
2107	Томилолт, зочны зардал	794,000.00
210702	Дотоод албан томилолт	794,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	191,400.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	191,400.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,944,700.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	1,944,700.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	48,400,000.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	48,400,000.00
213204	Ажил олгогчдоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	48,200,000.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	200,000.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	270,014,170.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	270,014,170.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	5,297,100.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	68,721,170.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	3,564,000.00
131106	Төсвийн урамшуулал	192,431,900.00

3. Аудитын тайлан

3.1 Ерөнхий зүйл

Төрийн аудитын тухай хуулийн 20 дугаар зүйлийн 20.1-д “Төрийн аудитын байгууллага аудитын дүнд үндэслэн дүгнэлт, зөвлөмж бүхий аудитын тайлан гаргана.” гэж заасны дагуу Цэцэрлэг сумын эрүүл мэндийн төвийн 2021 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын тайланг танилцуулж байна.

Аудитын тайланд шалгагдагч этгээд, түүний орчин, аудитад хамааралтай дотоод хяналт, нягтлан бодох бүртгэл, холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын талаар болон аудитын явцад илрүүлсэн алдаа, зөрчил, гаргасан шийдэл, анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал болон аудитын санал дүгнэлт, түүний үндэслэлийг хураангуйлан толилуулав.

Энэхүү тайланд шалгагдагч этгээдийн Хууль тогтоомжийн хэрэгжилт, Шилэн дансны хууль тогтоомж холбоотой асуудлуудад өгсөн зөвлөмжүүдийг тусгасан болно.

Аудитыг Ахлах аудитор Д.Алтайбаяр, аудитор Г.Мөнхбаяр нар гүйцэтгэж, чанарын хяналтыг Хөвсгөл аймаг дахь Төрийн аудитын газрын аудитор Л.Мандахнаран, аудитын менежер Э.Бат-Эрдэнэ, аудитын газрын дарга, тэргүүлэх аудитор А.Эрдэнэбаатар, Төгс суурь стандарт аудит ХХК-ийн чанарын хяналтын менежер Г.Оюунгэрэл, гүйцэтгэх захирал Т.Батсайхан нар хэрэгжүүлж, аудитын тайланг 2022 оны 02 дугаар сарын 25-ны өдрийн дотор шалгагдагч байгууллагын удирдлагад гардуулна.

Цэцэрлэг сумын эрүүл мэндийн төвийн 2021 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг Төгс суурь стандарт аудит ХХК-д 2022 оны 01 дүгээр сарын 25-ны өдрийн 05 дугаар албан бичгээр ирүүлсэн байна.

3.2 Байгууллага, түүний орчин ба дотоод хяналт

Хөвсгөл аймгийн Цэцэрлэг сумын эрүүл мэндийн төв нь 2021 онд Эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээг хүн амын эрэлт хэрэгцээнд нийцсэн, чанар аюулгүй байдлыг хангасан, ил тод хүртээмжтэй үзүүлэх, нийгмийн эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээнд тулгуурлан, ард иргэдэд эрүүл зөв амьдрах дадал үйлийг оновчтой тэгш хүртээмжтэйгээр хүргэж, орон нутгийн иргэдийн дундаж наслалт, амьдралын чадамжийг уртасгах, халдварын эрсдэлийг багасган, хүн амын өвчлөл эндэгдлийг бууруулж ажиллах зорилго тавьсан байна.

Хөвсгөл аймгийн Цэцэрлэг сумын эрүүл мэндийн төвийн үйл ажиллагааны чиглэлийг дараах байдлаар тодорхойлжээ. Үүнд:

- Эмнэлгийн мэргэшсэн тусламж, үйлчилгээ, эх барихын тусламж, үйлчилгээ, сувилахуйн болон сэргээн засахын дагнасан тусламж, үйлчилгээ шаардлагатай иргэнийг холбогдох эрүүл мэндийн байгууллагад илгээх, эргэх холбоо тогтоох, тусламж, үйлчилгээний тасралтгүй байдлыг хангах
- Харьяа нутаг дэвсгэрийн хүн амын дунд нийгмийн эрүүл мэндийг дэмжих, хамгаалах хөтөлбөр, арга хэмжээг зохион байгуулж, хэрэгжүүлэх
- Сэргээн засах, гэрээр үзүүлэх тусламж, үйлчилгээ, өдрийн эмчилгээ, оношилгоо, шинжилгээ хийх
- Сум, тосгоны эрүүл мэндийн төв түргэн тусламжийн үйлчилгээ үзүүлэх

Тайлант хугацаанд байгууллагын үйл ажиллагаа, санхүү, нягтлан бодох бүртгэлд мөрддөг хууль тогтоомж болон бодлого чиглэлд өөрчлөлт орсон байна. Үүнд:

- “Эрүүл мэндийн сайд, Сангийн сайдын хамтарсан” 2021 оны 04 сарын 30-ны 67/А/268 дугаар тушаалаар Ковид-19-ын эсрэг эрүүл мэндийн цогц тусламж, үйлчилгээг санхүүжүүлэх журам, тусламж үйлчилгээний багц, төлбөрийн хэмжээ батлах тухай
- “Эрүүл мэндийн сайд, Сангийн сайдын хамтарсан” 2021 оны А/387/99 журамд нэмэлт оруулах, төлбөрийн хэмжээг шинэчлэн батлах тухай
- “Хөвсгөл аймгийн засаг даргын захирамж” 2021 оны А243 түр журам батлах тухай. Ковид-19-ыг илрүүлэх шинжилгээг төлбөртэй хийх түр журмаар баталсан байна.
- Нийгмийн даатгалын тухай хуульд өөрчлөлт оруулах тухай хуулийн 1 дүгээр зүйл. “Нийгмийн даатгалын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 1 дэх хэсэгт Ажил олгогчийн хөдөлмөрийн хөлсний сан, түүнтэй адилтгах орлогоос төлөх шимтгэлийн хувь хэмжээ болох "12.7" хувьд өөрчлөлт орж "11.7" хувь, Даатгуулагчийн хөдөлмөрийн хөлс, түүнтэй адилтгах орлогоос төлөх шимтгэлийн хувь хэмжээ болох "12.5" хувьд өөрчлөлт орж "11.5" хувь болж өөрчлөгдсөн байна.

Байгууллагын удирдлагын хэрэгжүүлж байгаа дотоод хяналтуудаас төлөвлөлтийн үе шатанд аудитад хамааралтай хяналтыг авч үзэж, гүйцэтгэх үе шатанд хяналтын сорил гүйцэтгэсний үр дүнд дотоод хяналтын үйл ажиллагааны зохион байгуулалт, хэрэгжилт үр нөлөөтэй байна.

Тус байгууллагын мөрдөж байгаа Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь холбогдох хууль тогтоомж, нягтлан бодох бүртгэлийн стандартад нийцсэн ба байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон байна.

Дотоод хяналтын нэгжийг шинэчлэн томилох тухай 2021 оны 11 сарын 09 өдрийн А/4 тушаалаар бүрэлдэхүүнийг шинэчилж 10 чиглэлээр ажлын төлөвлөгөөг баталжээ.

Дотоод хяналтын баг нь үйл ажиллагааны жилийн төлөвлөгөө гарган, улиралд нэг удаа хяналт хийж, тайланг удирдлагын багт танилцуулж шийдвэрлүүлдэг ба төлөвлөгөө, гүйцэтгэл, тайлагналыг баримтжуулсан байна.

Дотоод аудитын чиг үүрэг түүний гүйцэтгэсэн ажлын найдвартай байдлын талаар ойлголт олж авснаар дотоод аудитын гүйцэтгэсэн ажлыг аудитад ашиглах дотоод аудитораас шууд туслалцаа авах шаардлагагүй гэж үзлээ.

3.3 Санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал

Санхүүгийн тайланг бүх материаллаг зүйлсийн хувьд холбогдох санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн эсэх талаар аудитор санал дүгнэлтээ илэрхийлснээр санхүүгийн тайлангийн зорилтот хэрэглэгчдийн зүгээс үзүүлэх итгэл үнэмшлийн хэмжээг нэмэгдүүлэхэд санхүүгийн тайлангийн аудитын зорилго оршино.

Цэцэрлэг сумын эрүүл мэндийн төвийн 2021 оны санхүүгийн тайлан дахь ажил гүйлгээг аккрузал сууриар хөтөлж, нийтлэг зорилготой, үнэн зөв толилуулгын үзэл баримтлалын дагуу бэлтгэсэн хүлээн зөвшөөрөхүйц санхүүгийн тайлагналын үзэл баримтлал гэж үнэлсэн.

3.4 Материаллаг байдал

Төлөвлөлтийн болон гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг АДБОУС 2320-ын дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр 2021 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардлыг сонгож, материаллаг буруу илэрхийллийн эрсдэл дунд гэж үнэлэн материаллаг байдлын түвшинг 1.5 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн материаллаг байдлыг 2021 оны санхүүгийн үр дүнгийн нийт зардал 793.3 сая төгрөгөөс хувиар буюу сая төгрөгөөр, гүйцэтгэлийн материаллаг байдлыг төлөвлөлтийн материаллаг байдлын 80 хувиар буюу 809.8 сая төгрөгөөр тогтоосон.

Тогтоосон төлөвлөлтийн ерөнхий материаллаг байдлыг аудитын явцад дахин хянаж шинэчлэн тогтоох шаардлагагүй гэж үзсэн.

3.5 Санхүүгийн тайлангийн тодруулга

Цэцэрлэг сумын эрүүл мэндийн төвийн 2021 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 155.6 сая төгрөгөөр буюу 28.7 хувиар өссөн байна. Өмнөх оны үзүүлэлтээс материаллаг өөрчлөлт гарсан авлага, бараа материал, үндсэн хөрөнгийн үлдэгдлийг харуулав.

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

Үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	/сая төгрөг/
			Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Мөнгөн хөрөнгө	0	0.	0.
Авлага	0	66.5	66.5
Бараа материал	75.7	115.0	39.3
Биет хөрөнгө	433.7	397.5	63.8
Биет бус хөрөнгө	33.6	19.5	-14.1
Нийт хөрөнгө	543.0	698.6	155.6
Нийт өр төлбөр ба цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	543.0	698.6	155.6

Авлагын үлдэгдэл 66.5 сая төгрөг байгаа нь Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас Ковид-19 цар тахлын үед иргэдэд үзүүлсэн цогц тусламж үйлчилгээний санхүүжилтийн авлага. Энэ авлагын тооцоог нийлж баталгаажуулсан.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл өмнөх оноос 39.3 сая төгрөгөөр өсөж, 115.0 сая төгрөгийн үлдэгдэлтэй байна. Үүнд:

- Улсын төсвийн хөрөнгөөр худалдан авсан эм боох материал 79.5 сая төгрөг,
- Эрүүл мэндийн газраас эрх шилжүүлэн авсан вакцин, эм тариа 308.0 сая төгрөг,
- Улсын төсвийн хөрөнгөөр худалдан авсан түлш шатах тослох материал 39.8 сая төгрөг,
- Хүнсний материал 8.6 сая төгрөг,
- Бусад хангамжийн материал, 13.7 сая төгрөг,
- Тайлант хугацаанд нийт 179.6 сая төгрөгийн бараа материал зарцуулсан байна.

Тайлант хугацаанд иргэний хандиваар 14.6 сая төгрөгийн аж ахуйн материал, хүнс авсан.

Биет хөрөнгийн үлдэгдэл 63.8 сая төгрөгөөр буурч, 397.5 сая төгрөг болсон. Үүнд: материаллаг нөлөөтэй биет хөрөнгө:

- Иргэний хандиваар авсан хүчилтөрөгчийн аппарат 1.2 сая төгрөг,
- Эрүүл мэндийн сайдын 2021 оны 12 сарын 01-ний өдрийн А/741 тоот тушаалаар “МонПэн” төслийн хүрээнд тавилга, хэрэгсэл, компьютер техник хэрэгсэл 4.5 сая төгрөг,
- Орон нутгийн өмчийн газрын 2021 оны 07 сарын 27-ны өдрийн А/71 тушаалаар хог хаягдлын автоклав 9.7 сая төгрөг,
- Орон нутгийн өмчийн газрын даргын 2021 оны 07 сарын 27-ны өдрийн А/90 тушаалаар зөөврийн технологи 16.9 сая төгрөг,
- Орон нутгийн өмчийн газрын 2021 оны 07 сарын 27-ны өдрийн А/91 тушаалаар лабораторийн тоног төхөөрөмж 4.5 сая төгрөг,
- Эрүүл мэндийн газрын даргын 2021 оны 12 сарын 7-ны өдрийн А/148 -р тушаалаар дархлаажуулалтын хүйтэн хэлхээний тоног төхөөрөмж 5.5 сая төгрөг,
- Тайлант хугацаанд Хөвсгөл аймгийн ИТХ-ын 2021 оны 12 сарын 21-ний өдрийн 109-р тогтоолоор 21.5 төгрөг, нийт 90.3 сая төгрөгийг биет хөрөнгө данснаас хассан байна.

Биет бус хөрөнгө нь 15 сая төгрөгөөр буурсан нь аймгийн ИТХ-ын 118 дүгээр тогтоол, сумын ИТХ-ын 28 дугаар тогтоолоор 15.0 сая төгрөгийн өртөгтэй “Цахим эрүүл мэнд” программыг акталсантай холбоотой байна. Энэ аймгийн болон ЭМТ-д 2012 онд өндөр үнэтэй “Цахим эрүүл мэнд” программ хангамж авч түүнээс хойш ашиглаагүй учир элэгдэл байгуулалгүй хадгалж байгаад одоо анхны өртөг 15.0 сая төгрөгөөр данснаас хасаж алдагдал үүсгэсэн байна.

3.6 Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэл, нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн захирагч нь тус хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

3.6.1 Төсвийн төлөвлөлт

Тус байгууллага нь 2021 оны төсвийн төсөлд зардлыг санхүүжүүлэх эх үүсвэрийг 685 сая төгрөгөөр, нийт зарлагыг мөн дүнгээр тооцон төлөвлөж, дээд шатны төсвийн захирагчид хүргүүлсэн байна.

Дээд шатны төсөв захирагч 2021 оны төсвийн төслийг 685 сая төгрөгөөр баталсан байна. Үүнд:

- Улсын төсвөөс 581.1 сая төгрөг,
- Орон нутгийн төсвөөс 59.2 сая төгрөг,
- Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас 45.6 сая төгрөгийн санхүүжилт олгохоор төлөвлөсөн.

3.6.2 Төсвийн гүйцэтгэл

Тайлант онд төсвийн шууд захирагчийн хэрэгжүүлэх “Эмнэлгийн тусламж үйлчилгээ” хөтөлбөрийг нийт 685 сая төгрөгөөр хэрэгжүүлсэн.

Материаллаг нөлөөтэй санхүүжилтийг харуулбал:

- Улсын төсвөөс 581.1 сая төгрөг,
- Орон нутгийн төсвөөс 59.2 сая төгрөг,
- Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас 36.6 сая төгрөгийн санхүүжилт авч 18.6 сая төгрөгийн авлагатай байна.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.5-д харуулав.

3.6.3 Нэмэлт төсөв

Төсвийн тухай хуулийн 47 дугаар зүйлийн 47.2-т “нэмэлт төсөв, түүнтэй холбогдсон үйл ажиллагаа нь төсвийн нэгэн адил санхүүгийн болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангийн бүрэлдэхүүн хэсэг байна” гэж заасны дагуу байгууллага нэмэлт санхүүжилтийн тайлан гаргах үүрэгтэй.

Нэмэлт санхүүжилтийн нийт санхүүжилт 270.0 сая төгрөг хуваарилснаас Эрүүл мэндийн даатгалын сангаас 192.4 сая төгрөг, Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус байгууллагаас 5.3 сая төгрөгийг тус тус хуваарилсан. Дээд шатны төсвийн захирагчаас төсөвт тусгагдсан доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан мөнгө 68.7 сая төгрөг, төсвийн үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого 3.61 сая төгрөг төвлөрүүлсэн байна.

Нэмэлт санхүүжилтийн орлогоос 47.9 сая төгрөгийн авлагатай, тооцоо нийлж актаар баталгаажуулсан байна.

Нэмэлт төсвийн тайланг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр энэ тайлангийн 2.6-д харуулав.

3.7 Асуудлыг онцолсон хэсэг ба бусад асуудлын хэсэг

Байгууллага үйл ажиллагаагаа тасралтгүй явуулахтай холбоотой тодорхой бус байдал үүссэн болон аудитын тайланд заавал мэдээлэх аудитын гол асуудал гэж тодорхойлоогүй онцолсон бусад асуудал, үйл ажиллагааг харуулбал. Үүнд:

- Ковид-19 цар тахлаас урьдчилан сэргийлэх, тэмцэхэд байгууллагын тасралтгүй үйл ажиллагааг хангасан байна.
- Ковидын тархалттай холбогдсон Эрүүл мэндийн тусламж үйлчилгээ ихээхэн нэмэгдсэн. Ковидоор 125 хүн өвчилж эмнэлгийн тусламж үйлчилгээ авсан, дархлаажуулалтаар 4295 тун вакцинд иргэдийг хамруулж нийт 25.6 сая төгрөг нэхэмжилснээс 21.8 сая төгрөгийн санхүүжилт авч, 3.7 сая төгрөгийн авлагатай гарсан байна.

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Бусад мэдээлэл болох гүйцэтгэлийн төлөвлөгөөний тайлан, худалдан авах ажиллагааны тайлан нь санхүүгийн бус мэдээллийг агуулсан тул санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

Байгууллагын удирдлага бусад мэдээлэлтэй холбоотой үүрэг хариуцлагыг хүлээнэ. Санхүүгийн тайланд өгсөн бидний дүгнэлт бусад мэдээллийг хамраагүй болно.

3.8 Аудитын гол асуудал

Аудитаар материаллаг буруу тайлагналын болон нөлөө бүхий эрсдэл гараагүй болно.

3.9 Санхүүгийн тайлангийн аудитаар шалгасан нийцлийн аудитын асуудал

АДБОУС 4000.16-д нийцлийн аудитыг санхүүгийн тайлангийн аудиттай хослуулан хийх тохиолдолд аудитор аль стандартыг дагаж мөрдөхийг үнэлэх, нийцлийн асуудлын талаарх дүгнэлтийг санхүүгийн тайлангийн аудитын санал дүгнэлтээс тусад нь салгах ёстой гэж заасан байна.

3.9.1 Шилэн дансны тухай хуулийн хэрэгжилт

Шилэн дансны тухай хуулийн 3 дугаар зүйлийн 3.1.1, 3.1.2 хамаарах төсөвт байгууллага төрийн болон орон нутгийн өмчит үйлдвэрийн газар нь тус хуулийн 6-р зүйлийн 6.1-т тус тус заасан мэдээллийг хуульд заасан хугацаанд ил тод мэдээлэх зори.

Хөвсгөл аймгийн Цэцэрлэг сумын эрүүл мэндийн төв нь 2021 онд нийт 462.1 сая төгрөгийн 149 мэдээллийг оруулахаас 2021 оны 3-р улирлын санхүүгийн тайланг хугацаа хоцроож мэдээлсэн зөрчилтэй байна.

3.9.2 Бусад хууль тогтоомжийн хүрээнд

Нийцсэн бөгөөд зохистой байх батламж мэдэгдлийн түвшинд хэрэгжүүлсэн горим, сорилд үндэслэн шалгахад:

- Аудитаар Ковидын нэмэгдэл урамшуулал 48.3 сая төгрөгийн цалин хөлс нэмэгдэл урамшуулалд НДШ тооцож төлөөгүй, ХХОАТ-ыг 0.9 сая төгрөгөөр илүү тайлагнасан,

гарт олгох цалинг 4.5 сая төгрөгөөр илүү олгосон зөрчил илэрлээ. Энэ алдааг 2022 онд залруулах арга хэмжээ авах

- Шилэн дансанд байршуулах мэдээлэлд 2021 оны 3-р улирлын санхүүгийн тайланг хугацаа хоцроож байршуулсан нь шилэн дансны тухай хууль тогтоомжийн холбогдох заалтыг бүрэн хэрэгжүүлээгүй байна. Хувь хүний орлогын албан татварын тухай хууль, Нийгмийн даатгалын тухай хуулийн дагуу тайлагнасан нийт цалинг санхүүгийн тайланд тайлагнасан цалинтай тулган шалгахад
- Эрүүл мэндийн яамны сайдын 2019 оны А/540 дугаар тушаалаар сумдын хүн эмнэлгийг эрүүл мэндийн төв болгон өөрчилж тус тушаалаар өмнөх тушаалууд хүчингүй болсон байна. Үүнд: Эрүүл мэндийн сайдын Сум дундын эмнэлэг байгуулах тухай 2003 оны 114 дугаар тушаал, Сумдын эмнэлгийн статусыг өөрчлөх тухай 2011 оны 292 дугаар тушаал, Сум дундын эмнэлэг байгуулах тухай 2013 оны 256 дугаар тушаалыг тус тус хүчингүй болгосон.

Үүнтэй холбогдуулан ЭМЯ-ны сайдын А/540 тушаалаар сумын эрүүл мэндийн төвийн зэрэглэл, бусад сумын хүн амын хамруулан тусламж, үйлчилгээ үзүүлэх зарим сумын эрүүл мэндийн төвийн үйлчлэх хүрээг тогтоох, багийн эмчийн салбар байгуулах, өөрчлөн зохион байгуулах журам гарсантай холбогдуулан сумдын хүн эмнэлгийг эрүүл мэндийн төв болгон өөрчилсөн байна. Улсын бүртгэлийн гэрчилгээ дээр Хөвсгөл аймгийн Цэцэрлэг сумын хүн эмнэлэг нэртэйгээр үйл ажиллагааг явуулж байгаа нь Эрүүл мэндийн сайдын 2019 оны А/540 дугаар тушаалтай зөрчилдөж байна.

3.10 Өмнөх зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх санхүүгийн тайланд Ихэр мөрөн аудит ХХК аудит хийж биет ба биет бус хөрөнгийг акталж данснаас хасах, дахин үнэлэх 2 зөвлөмж хүргүүлснийг бүрэн биелүүлсэн байна.

3.11 Дараагийн аудитаар анхаарах асуудал

Эрүүл мэндийн яамны сайдын 2019 оны А/540 дугаар тушаалын хэрэгжилтийг хангаж Улсын бүртгэлийн гэрчилгээнд оноосон нэрийг өөрчилсөн эсэхийг хянах.

4. Аудитын илрүүлэлт

Аудитаар нийт 103.5 сая төгрөгийн 3 алдаа илэрснээс, 103.5 сая төгрөгийн 1 алдаа залруулж, 2 зөвлөмж өгөв.

4.1 Залруулсан алдаа

Аудитаар нийт 103.5 сая төгрөгийн Нягтлан бодох бүртгэлийн алдаа илэрснийг аудитын хугацаанд залруулсан болно.

4.2 Төлбөрийн акт

Төлбөрийн акт тогтоогоогүй болно.

4.3 Албан шаардлага

Албан шаардлага хүргүүлээгүй болно.

4.4 Зөвлөмж

Цаашид анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлын дарааллаар эрэмбэлэн харуулав. Үүнд:

1. Шилэн дансны хууль тогтоомжтой холбоотой асуудал

1.1. Илрүүлэлт:

Шилэн дансны тухай хуулийн 6-р зүйлийн 6.1 хэсэгт заасан 3-р улирлын төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг хугацаа хоцроож байршуулсан байна.

1.2. Өгсөн зөвлөмж:

Шилэн дансны тухай хуулийн 6-р зүйлийн 6.1 хэсэгт заасан мэдээллийг хугацаанд нь бүрэн гүйцэт мэдээлж байх.

2. Хууль тогтоомжтой холбоотой асуудал

2.1. Илрүүлэлт:

Эрүүл мэндийн яамны сайдын 2019 оны А/540 дугаар тушаалаар сумдын хүн эмнэлгийг эрүүл мэндийн төв болгон өөрчилж тус тушаалаар дараах тушаалууд хүчингүй болсон байна. Үүнд: Эрүүл мэндийн сайдын Сум дундын эмнэлэг байгуулах тухай 2003 оны 114, Сумдын эмнэлгийн статусыг өөрчлөх тухай 2011 оны 292, Сум дундын эмнэлэг байгуулах тухай 2013 оны 256 дугаар тушаалыг тус тус хүчингүй болгосон байна. Эрүүл мэндийн яамны сайдын 2019 оны А/540 дугаар тушаалын хэрэгжилтийг хангаж Улсын бүртгэлийн гэрчилгээ дээрх оноосон нэрийг өөрчлөөгүй байна.

2.2. Өгсөн зөвлөмж:

Эрүүл мэндийн яамны сайдын 2019 оны А/540 дугаар тушаалын хэрэгжилтийг хангаж Улсын бүртгэлийн гэрчилгээнд оноосон нэрийг өөрчлөх.

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2022 оны 8 дугаар сарын 20-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

5. Аудитаар илэрсэн алдаа, зөрчлийн нэгтгэл

/сая төгрөг/

д/д	Аудитад хамрагдсан байгууллагын нэр	Нийт алдаа, зөрчлийн		Үүнээс							
				Залруулга		Төлбөрийн акт		Албан шаардлага		Зөвлөмж	
		Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн	Тоо	Дүн
1	Цэцэрлэг сумын эрүүл мэндийн төв	3	103.5	1	103.5	-	-	-	-	2	-